

V E N D I M
Nr. 25, datë 13.2.2002

“NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fehmi Abdiu	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Zija Vuci,	Anëtar i ""
Gjergj Sauli	Anëtar i ""
Kujtim Puto	Anëtar i ""
Kristofor Peçi	Anëtar i ""
Tefta Zaka	Anëtare e ""
Petrit Plloçi	Anëtar i ""
Sokol Sadushi	Anëtar i ""
Alfred Karamuço	Anëtar i ""

me sekretare Arbenka Lalica, në datat 14.11.2001 dhe 21.12.2001, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.174/4 Akti që i përket:

Kërkues:Gjykata e Rrethit Gjyqësor Skraparit.

Subjekte të interesuara:

1. Kuvendi i Shqipërisë, përfaqësuar nga zoti Ilir Shurdhi, këshilltar juridik.
2. Presidenti i Republikës, në mungesë.
3. Prokurori i Përgjithshëm, zoti Arben Rakipi.

Objekti: Shfuqizimi si antikushtetues i pikës 2 të nenit 34 të ligjit nr.8737, datë 12.2.2001 "Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë".

Në kërkesë parashtrohen si shkaqe:

Dispozita e mësipërme vjen në kundërshtim me nenet 6, 7, 42/2, 44 e 49/1 të Kushtetutës së Shqipërisë, si dhe me nenin 13 të Konventës Europiane “Për të drejtat e njeriut”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjo i relatorin e çështjes Alfred Karamuço, përfaqësuesit e subjekteve të interesuara dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

Në zbatim të nenit 145 pika 2 të Kushtetutës, Gjykata e Rrethit Gjyqësor të Skrapar ka pezulluar çështjen civile që i përket Fatmir Lirzës dhe i ka parashtruar Gjykatës Kushtetuese nevojën e shfuqizimit si antikushtetuese të pikës 2 të nenit 34 të ligjit nr. 8737, datë 12.2.2001 "Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë...", e cila ka këtë përmbajtje: "Dekreti i Presidentit të Republikës për shkarkimin nga detyra është i paankimueshëm".

Gjykata Kushtetuese çmon se dispozita e atakuar nuk është në përputhje me përmbajtjen dhe frymën e Kushtetutës dhe të dokumenteve ndërkombëtare të ratifikuara nga shteti shqiptar. Në arritjen e një konkluzioni të tillë Gjykata ka parasysh arsyet e parashtruara më poshtë:

Kushtetuta, mundësinë e individit për t'iu drejtuar gjykatave për mbrojtjen e të drejtave kushtetuese e atyre ligjore për shkak të rëndësisë së posaçme, e ka parashikuar shprehimisht si të drejtë themelore vetiake në nenin 42 të saj. E drejta e ankimit pranohet si e drejtë themelore edhe nga Konventa Europiane mbi të Drejtat e Njeriut (neni 13) dhe se ushtrimi i kësaj të drejte është i pakufizuar.

Gjykata Kushtetuese çmon se e drejta e prokurorëve për t'u ankuar buron nga Kushtetuta, e si e tillë ajo duhet të konkretizohet me ligjin "Për Prokurorinë". Kufizimi që i bën kësaj të drejte dispozita e ligjit, lidhur me masat që merr ndaj tyre Presidenti i Republikës, nuk gjen mbështetje edhe tek neni 17 i Kushtetutës. Sipas kësaj dispozite kufizime mund të vendosen vetëm kur ka interes publik dhe kur mbrohen të drejtat e subjekteve të tjera. Në këtë dispozitë kushtetuese, veç sa më sipër, vihen si kushte që kufizimi të jetë në përpjestim me gjendjen që e ka diktuar, të mos cenohet thelbin e lirive dhe të të drejtave dhe të mos tejkalohet në asnjë rast kufizimet e parashikuara në Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Duke iu referuar në tërësi dispozitës së kontestuar nenit 34 të ligjit "Për Prokurorinë", është e nevojshme të theksohet se lidhur me të drejtën e ankimit ndaj masave disiplinore ajo përmban dy standarde. Ndërsa për masat "vërejtje me paralajmërim "e" pezullim nga detyra", të cilat merren nga Prokurori i Përgjithshëm, ligji parashikon ankim në gjykatën e apelit (pika 1 e nenit 34) për masën e shkarkimit nga detyra, e cila merret me dekret të Presidentit të Republikës, prokurorët nuk kanë të drejtën e ankimit.

Tek dispozita në shqyrtim dallohen tre karakteristika:

Së pari, e drejta kushtetuese e ankimit nuk mohohet tërësisht, por ajo për të njëjtin subjekt parcelizohet pa pasur asnjë bazë kushtetuese.

Së dyti, ligji përmban një parregullsi, duke pranuar ankimin për masat më të lehta e duke e mohuar për ato më të rënda.

Së treti dhe më e rëndësishmja, të drejtën e ankimit ligji e lidh me cilësitë e subjektit që merr masën.

Përsa i përket karakteristikës së fundit, Gjykata Kushtetuese e sheh të arsyeshme të ndalet shkurtimisht te natyra e akteve që nxjerr në këto raste Presidenti i Republikës.

Nga përmbajtja dhe fryma e Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, del qartë se Presidenti i Republikës, si kryetar i shtetit, edhe pse është i ndarë nga organet kryesore që realizojnë pushtetet, kryen disa funksione që kanë natyrën e këtyre pushteteve. Është kjo arsyeja që Presidenti i Republikës, në ushtrimin e funksioneve të tij, krahas akteve që janë rezultat dhe shprehje e drejtimit politik, nxjerr akte individuale me karakter administrativ. Në aktet me karakter administrativ përfshihen edhe dekretet për shkarkimin nga detyra të prokurorëve si masë me karakter disiplinor. Duke pasur të tilla cilësi, dekreti, në bazë të dispozitave kushtetuese të përmendura më lart dhe në harmoni me frymën e përmbajtjen e legjislacionit e të praktikës së mirëfilltë gjyqësore, duhet të jetë objekt i ankimit dhe i shqyrtimit gjyqësor.

Në argument të antikushtetutshmërisë së dispozitës së kontestuar mund të shërbente edhe dallimi që kanë prokurorët në raport me subjekte të tjerë. Kështu, edhe pse prokuroria organizohet e funksionon pranë sistemit gjyqësor, prokurorët nuk gëzojnë të drejtën e ankimit ndaj shkarkimit nga detyra, të drejtë që gjyqtarëve u njihet nga Kushtetuta (neni 147). Prokurorët dallojnë edhe nga nëpunësit e tjerë civilë përse i përket të drejtës së ankimit. Dallimet si më sipër cenojnë frymën e përmbajtjen e Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

Me shfuqizimin e pikës 2 të nenit 34 të ligjit "Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë", krijohet një boshllëk ligjor e, për pasojë, lind nevoja e plotësimit të dispozitës së mësipërme nga organi ligjvënës.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 132 të Kushtetutës si dhe të nenit 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", njëzëri,

V E N D O S I:

- Shfuqizimin si antikushtetues të pikës 2 të nenit 34 të ligjit nr.8737, datë 12.2.2001 "Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë" me këtë përmbajtje: "Dekreti i Presidentit të Republikës për shkarkimin nga detyra është i paankimueshëm".

- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

